mellem Ægtefæller vil kun faa direkte Betydning for de daarlige Ægteskaber. Nogen Revolution vil dette Lovforslags Gennemførelse ikke betyde; det er jo heldigvis ikke saaledes, at der altid det praktiske Liv leves efter de gældende Regler, Menneskene er ofte meget forstandigere end Lovene, de ved at indrette sig saaledes, at de kommer udenom urimelige Lovparagraffer. Ærede Medlemmer vil sikkert kende Eksempler paa, at trods den underordnede Stilling, der nu efter Loven tildeles Hustruen, findes der mange Hjem, hvor det er Konen, der regerer, og vil maaske kun kende faa Eksempler paa, at en Mand har brugt den Forældremyndighed, han sidder inde med, til at fjerne Børnene fra Hjemmet uden Hustrues Samtykke og uden at lade hende faa at vide, hvor de opholder sig, eller til at genere Hustruen paa anden Maade. Dette berør muligvis i en Del Tilfælde paa, at Manden end ikke vaner, hvilken Ret han i Virkeligheden sidder inde med, men dertil kommer, at det jo er saaledes, at Loven ikke gives for de gode Forhold, men for de Tilfælde, hvor der gøres Uret.

Efter Forslaget skal nu i saadanne Tilfælde, hvor det er umuligt for Ægtefællerne ved egen Hjælp at komme ud over Stridighederne, en upartisk Afgørelse af Øvrigheden træde i Stedet for Mandens vilkaarlige Magt. Mon det skulde virke ødeleggende paa disse Ægteskaber? Mon ikke snarere et saadant Ægteskab vilde blive uudholdeligt for Konen, naar Manden atter og atter trodsede sin Vilje igennem? Mon ikke Manden fristes dertil, naar han ved, at Loven giver ham Ret dertil? Selve Bevidstheden om, at der findes en Myndighed, til hvilken Konen kan hvende sig, turde i mange Tilfælde gøre Manden mere hensyntagende og derved muliggøre Bevarelsen af et Ægteskab, som ellers maatte gaa i Stykker. Men der ikke er adskillige Ægteskaber, hvor netop Hjælp udefra kunde bringe over Stridspunkter og nu daarligt Ægteskab derved blive et godt Ægteskab? Ganske vist, i de alleredaarligste Ægteskaber hjælper denne Indgriben ikke for der er der intet, der hjælper. Og det er sandt, at saadanne Ægteskaber gør denne Lov det lettere at opløse, end det har været før, men vil nogen paastaa, at dette er til Skade for Ægteskabet som Institution? For de helt gode Ægteskaber, der er præget af gensidig Følelse af Ægtefællernes lige Ret, og som hviler paa gensidig Hensyntagen, er selvsagt de fleste af Lovens Regler overflødige. Hvor alle Spørgsmaal løses i Forstaaelse og Samklang af Ægtefællerne selv, er der ingen Brug for Lovregler.

Men for det meget store Tal af Ægteskaber, som hverken er helt gode eller helt daarlige, vil det være af stor og nytlig Betydning, at de Retsregler, hvorpaa Ægteskabet hviler, bringes i Anvendelse i Overensstemmelse med Nutidens Opfattelse af Mandens og Kvindens Ligeberettigelse. Ægteskabet skal ikke være en Enklave, upaavirket af den almindelige Udvikling, et Samfundslivets Kina, indenfor hvilket der gælder Vaner og Regler af en helt anden Art end paa alle andre Omraader. Naar Mænd og Kvinder mødes under lige Vilkaar i Skolen, i Forretningslivet, paa Arbejdspladserne, i Statens og Kommunens Tjeneste, ved Valgbordet, ja, her i Rigsdagen, saa kan man ikke indenfor Familien opretholde Mandens gamle Husbondret. Vort Samfundsliv, som det har udviklet sig, er bygget op paa Hjemmene, og derfor maa Hjemmene være en Afspejling af Samfundet eller omvendt. Hvis man vil bevare Ægteskabet som Institution, er det paa høje Tid, at en Lov som denne gennemføres. Man kan ikke give Frihed udadtil og samtidig lovfæste Tyrannet indadtil. Livets Love og den sunde naturlige Udvikling er her gaaet forud for Juristernes Love, nu maa Juraen følge efter. Da Vielsesritualets Ord, hvori Bruden lovede at være sin Mand lydig og underdanig, forsvandt af Ritualet, var disse Ord allerede døde Ord. Da var den Tankegang, hvorafdeder var udsprunget, allerede trængt langt tilbage i Livet. I mangfoldige Ægteskaber er Mand og Kvinde fuldt enige om at anerkende hinandens Ligeberettigelse, i andre, hvor Manden ikke anerkender denne, føles det af Hustruen som Uret, som en Ydmygelse. Udviklingen har ført med sig, at Ægteskaberne er forandrede eller i Færd med at forandres i Overensstemmelse med den nye Tankegang. Men naar saa er, da er det urimeligt at opretholde for Ægteskabet Retsregler, der svarer til svundne Tiders Tankegang, Retsregler, der er i Strid med den Betragtning af Mandens og Kvindens Stilling, som raader i den øvrige Lovgivning. Derved vilde man ikke styrke Ægteskabet som Institution; derved vilde det sprænges og ødelægges. Det er engang Historiens Lov, at de Institutioner, for hvilke der opretholdes en Lovgivning, som er præget af ældre Tiders nedarvede Tankegang, lægges øde. Det kan kun styrke og fæstne Ægteskabet, at de Lovregler, hvorpaa det hviler, bringes i